

હિસાબી અધિકારી વર્ગ - ૨, તથા વાણિજ્યિક વેરા અધિકારી વર્ગ-૨ (મુખ્ય પરીક્ષા)(અર્થતંત્ર અને જાહેર વહિવટ)	11	37	2016-17	DT.09-07-2017	AOM-5
---	----	----	---------	---------------	-------

AOM-5

This Question Booklet
Contains 6 Printed Pages

પ્રશ્નપુસ્તિકા
ક્રમાંક

Subject: Economics and Public Administration

Paper - V

ઉમેદવારનો બેઠક નંબર

સમય : ૩ કલાક

Time : 3 Hrs.

કુલ ગુણ : ૨૦૦

Total Marks : 200

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

પ્રશ્નક્રમાંક ૧ થી ૧૦ માટેની સામાન્ય સૂચનાઓ.

(અ) પ્રશ્નવાર ગુણ - ૩ ગુણ

(બ) પ્રશ્નવાર શબ્દમર્યાદા ૨૦ થી ૩૦ શબ્દો

01. અર્થશાસ્ત્રની માર્શલે આપેલી વ્યાખ્યા આપો. “અર્થશાસ્ત્ર વાસ્તવલક્ષી વિજ્ઞાન છે કે આદર્શલક્ષી વિજ્ઞાન કે બન્ને?” ચર્ચો.
02. “માંગ” ની ટૂંકમાં વ્યાખ્યા આપો અને માંગના નિર્ણાયક ઘટકો સમજાવો.
03. “પૂરવઠા” ની વ્યાખ્યા આપી પૂરવઠાના નિયમની ધારણાઓ સમજાવો.
04. આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારના લાભો અથવા ગેરલાભો સમજાવો.
05. IBRD ના ધ્યેયો, સભ્યપદ અને મૂડી સાધનો જણાવો.
06. “લોકો દ્વારા સરકાર” ખ્યાલ શું છે?
07. આપેલી પરિસ્થિતિમાં નેતૃત્વની સફળતાના નિર્ણાયકો જણાવો.
08. સ્વિસ પડકાર પદ્ધતિ એટલે શું?
09. સામાજિક અન્વેષણ (ઓડીટ) માટેની પૂર્વ જરૂરીયાતો જણાવો.
10. ભારતમાં સનદી સેવકોના રાજકીય અધિકારો વિશે જણાવો.

પ્રશ્નક્રમાંક 11 થી 20 માટેની સામાન્ય સૂચનાઓ.

(અ) પ્રશ્નવાર ગુણ - 5 ગુણ

(બ) પ્રશ્નવાર શબ્દમર્યાદા 40 થી 50 શબ્દો

11. આર્થિક વસ્તુઓ અને મફત (free goods) વસ્તુઓ વચ્ચે તફાવત દર્શાવો.
12. માંગ આગાહી એટલે શું? માંગની આગાહીના હેતુઓ અને તેની અસર કરતા પરિબલો સમજાવો.
13. વ્યાજ્યા આપો.
 - (a) પૂરવઠાની મૂલ્ય સાપેક્ષતા
 - (b) પૂરવઠાની આવક સાપેક્ષતા
 - (c) પૂરવઠાની પ્રતિમૂલ્ય સાપેક્ષતા
14. ડુંડિયામણદરના નિર્ધારણનો સમજરીદ - શક્તિનો સિદ્ધાંત સમજાવો.
15. નોંધ લખો "IMF".
16. જાહેરવહીવટના વિકાસમાં રોબર્ટ ફ્રાંક દ્વારા ઓળખવામાં આવેલી ત્રણ મહત્વની સમસ્યાઓ કઈ છે?
17. નાગરિક સહભાગિતાની નિસરણીના આઠ પગલાંઓ સમજાવો.
18. ખુલ્લી પ્રથા અને બંધ પ્રથા વચ્ચેનો ભેદ સમજાવો.
19. સુધાસન ગર્વનન્સ ની આઠ લાક્ષણિકતાઓ ઉપર નોંધ લખો.
20. ઉધારેલું ખર્ચ વિશે તમે શું જાણો છો?

પ્રશ્નક્રમાંક 21 થી 28 માટેની સામાન્ય સૂચનાઓ.

(અ) પ્રશ્નવાર ગુણ - 15 ગુણ

(બ) પ્રશ્નવાર શબ્દમર્યાદા 110 થી 120 શબ્દો

21. તફાવત દર્શાવો.

(a) મૂલ્ય અને કિંમત

(b) જરૂરિયાત અને માંગ

(c) વૃદ્ધિ અને વિકાસ

22. માંગ આગાહીની વિવિધ પદ્ધતિઓ ટીકાત્મક રીતે સમજાવો.

23. ભારતની EXIM નીતિ વિગતે સમજાવો.

24. બેણદેણતુલાનો અર્થ સમજાવો અને બેણદેણતુલાની અસમતુલા નિવારવાની પદ્ધતિઓ ટીકાત્મક રીતે સમજાવો.

25. ઓસ્બોર્ન અને ગેબલર અનુસાર સરકારનાં સંગઠનમાં મૂળભૂત પરિવર્તન માટે ક્યાં સિદ્ધાંતો નિર્ણાયક છે?

26. “સનદી સેવા તટસ્થા એક ક્ષુપના છે”. વિવેચનાત્મક ટીપ્પણી કરો.

27. “સર્વત્રાહી અભિગમનો અભાવ ભારતમાં નકસલ ચળવળના ફેલાવાનું મુખ્ય કારણ છે”. સદરહુ વિધાનનું વિશ્લેષણ કરો.

28. નાણાકીય વહીવટમાં “ઓડીટ અને હિસાબો વચ્ચે વિભાજન” ના ટેકામાં તમારી દલીલો લખો.

Common instructions for Question No. 1 to 10

(a) Marks allotted to each question - 3 marks

(b) Word limit per question - 20 to 30 words

- 01. State Marshall's definition of Economics and discuss - Is economics a positive science or a normative science or both?**
- 02. Define 'Demand' in brief and explain determinants of demand.**
- 03. Define 'Supply' and explain the assumptions of law of supply.**
- 04. Explain advantages or disadvantages of international trade.**
- 05. State the objectives, membership and capital resources of IBRD.**
- 06. What is idea of 'Government by People'?**
- 07. Mention the determinants of success of leadership in a given situation.**
- 08. What is Swiss Challenge Method?**
- 09. Mention the prerequisites for Social Audit.**
- 10. Mention about the Political Rights of Civil Servants in India.**

Common instructions for Question No. 11 to 20

- (a) **Marks allotted to each question - 5 marks**
(b) **Word limit per question - 40 to 50 words**

11. Differentiate between economic goods and free goods.
12. What is demand forecasting? Explain the purposes and factors affecting demand forecasting.
13. Define:
(a) Price elasticity of supply
(b) Income elasticity of supply
(c) Cross elasticity of supply
14. Explain purchasing power parity theory of determination of rate of exchange.
15. Write a note on 'IMF'.
16. Which are the three important problems identified by Robert Dahl in science of Public Administration?
17. Explain the eight rungs of the ladder of Citizen Participation.
18. Differentiate the Open and Closed Systems.
19. Write a note on Eight Characteristics of Good Governance.
20. What do you know about Charged Expenditure?

Common instructions for Question No. 21 to 28

- (a) Marks allotted to each question - 15 marks**
- (b) Word limit per question - 110 to 120 words**

- 21. Differentiate between:
 - (a) Value and Price
 - (b) Want and Demand
 - (c) Growth and Development

- 22. Critically explain the various methods of demand forecasting.

- 23. Explain in detail EXIM policy of India.

- 24. Explain the meaning of balance of payment and critically explain the methods to correct disequilibrium in balance of payment.

- 25. According to Osborne and Gaebler, which principles are crucial for a fundamental transformation in the organization of government?

- 26. 'Civil Service Neutrality is a Fantasy' - critically comment on this.

- 27. Lack of holistic approach is the main reason for expansion of Naxal Movement in India. Analyze this statement.

- 28. Write your arguments in support to 'Separation of Audit and Accounts' in financial administration.